

CYNGOR CYMUNED LLANARTHNE COMMUNITY COUNCIL

Cofnodion Cyfarfod Cyffredinol 2024 Cyngor Cymuned Llanarthne a gynhaliwyd yn Neuadd Bentref Capel Dewi ar 14/05/2024 am 19.00.

1/2024-2025 Presennol.

Cynghorwyr: G Jones (Cadeirydd), A Isaac, C Pugh-Jones, M Jones, E Jenkins, N Thomas.

Y Cynghorydd Sir A Davies.

Clerc.

Cyfieithydd: C Llwyd.

2/2024-2025 Ethol Cadeirydd ar gyfer 2024 – 2025.

Cynigwyd y Cyng A Isaac gan y Cyng M Jones ac eiliwyd gan y Cyng Sir A Davies. Etholwyd y Cyng A Isaac yn Gadeirydd yn unfrydol.

3/2024-2025 Ethol Is-Gadeirydd ar gyfer 2024-2025.

Cynigwyd y Cyng R Pole gan y Cyng E Jenkins ac eiliwyd gan y Cyng Sir A Davies. Etholwyd y Cynghorydd R Pole yn Is-Gadeirydd yn unfrydol.

4/2024-2025 Y Cadeirydd, yr Is-Gadeirydd ac aelodau'r cyngor i lofnodi datganiad o dderbyn.

Llofnododd holl aelodau'r cyngor a oedd yn bresennol y datganiad o dderbyn.

5/2024-2025 I dderbyn ymddiheuriadau.

Cynghorwyr: Cynghorydd Sir H Jones, R Pole.

6/2024-2025 Derbyn datganiadau o ddiddordeb.

Dim.

7/2024-2025 Cyfle i'r cyhoedd annerch y Cyngor ar eitemau ar yr agenda.

Dim.

8/2024-2025 Derbyn anerchiad y Cadeirydd sy'n ymddeol ac adroddiad ar lwfans dinesig / gwariant cyllideb.

Croesawodd y Cyng G Jones holl aelodau'r cyngor i'r Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol a chyfarfod mis Mai a dywedodd ei bod wedi bod yn anrhydedd ac yn ffrainc i fod yn Gadeirydd Cyngor Cymuned Llanarthne dros y flwyddyn ddiwethaf. Adroddodd y Cyng G Jones ei bod wedi bod yn flwyddyn brysur. Roedd pryderon ariannol ynghylch costau cyfleustodau yn broblem ar ddechrau'r flwyddyn ond daeth i ben ar nodyn cadarnhaol. Diolchodd y Cyng G Jones i'r Cyng A Isaac a'r Clerc am eu rheolaeth ariannol a'u harweiniad ar y mater hwn. Diolchodd y Cyng G Jones i'r Cyng A Isaac am ei chefnogaeth fel Is-Gadeirydd trwy gydol y flwyddyn a chynigiodd ei gymorth yn ystod ei thymor fel Cadeirydd Cyngor Cymuned Llanarthne. Dywedodd wrth holl aelodau'r cyngor a oedd yn bresennol iddo fethu dau ddigwyddiad yn ystod y flwyddyn, a diolchodd i'r Cynghorydd A Isaac am droi'r goleuadau Nadolig ymlaen ac i'r

Cynghorydd E Jenkins am fynychu'r Eisteddfod Fach. Neilltuwyd oriau lawer o waith i'r paneli dehongli newydd o fewn y pentref a mynegodd y Cyng G Jones ei ddiolch i Mr. Eirwyn Bennet, Mr Gethin James a Mr. Barry Liles am eu cyfraniad i'r prosiect fel aelodau o grŵp yr is-bwyllgor. Mae'r gwaith hwn yn parhau hyd nes y bydd yr ail banel wedi'i gwblhau a'i osod. Diolch i'r Cynghorydd M Jones am ei holl waith ar yr agwedd ddigidol o'r paneli dehongli a'r gwaith gyda CFFl Capel-Arthne. Yn olaf mynegodd y Cyng G Jones ei ddiolch i'r Clerc am ei gymorth a'i waith caled yn ystod y flwyddyn. Mae wedi mynd y tu hwnt i'w rôl fel Clerc i sicrhau bod pob prosiect yn cael ei gwblhau ar amser. Trafodwyd adolygiad o'i berfformiad cyn y cyfarfod a bydd yn cael ei drafod ar ddiwedd y cyfarfod. Gwelwyd isod yr adroddiad diwedd blwyddyn ar gyfer 2023 – 2024.

Adroddiad Diwedd Blwyddyn Cyngor Cymuned Llanarthne 2023 - 2024

Isod, er gwybodaeth, gwelwch fanylion y gwaith a wnaed a'r cymorth y mae Cyngor Cymuned Llanarthne wedi gallu ei ddarparu yn y Gymuned yn ystod 2023 - 2024 gan gynnwys amlinelliad byr o'r hyn sydd wedi'i gynllunio ar gyfer 2024 - 2025.

2023 - 2024

- Gweithio ar y cyd gyda Chyngor Cymuned Llanddarog i leihau costau a chynyddu effeithlonrwydd.
- Adroddiadau misol a diweddariadau gan y Cynghorydd Sir Ann Davies i Gyngor Cymuned Llanarthne a Llanddarog.
- Monitro ac adrodd yn rheolaidd i Gyngor Sir Caerfyrddin ar faterion lechyd a Diogelwch yn yr ardal gan gynnwys tyllau yn y ffordd, arwyddion cudd, coed wedi cwmpo neu goed peryglus, draeniau wedi blocio, llyfogydd, ac ati.
- Cefnogi'r Clerc a'r Archwiliwr Ariannol Mewnol i gynnal cyllideb iach gan sicrhau gwerth gorau Praesept i drigolion ardal y Cyngor Cymuned.
- Ystyried ceisiadau cynllunio o fewn yr ardal gan gynnwys eleni cyfarfod dau o drigolion lleol oedd yn dymuno rhannu eu gweledigaeth a'u dyheadau cyn cyflwyno ceisiadau cynllunio o bosibl.
- Cefnogaeth ariannol hael gwerth cyfanswm o £2100 i grwpiau cymunedol ac elusennau gan gynnwys Eisteddfod Fach Capel Dewi, Cymdeithas Gymunedol Capel Dewi, Sioe Bentref Llanarthne a Neuadd Bentref Llanarthne.
- Trosglwyddo Asedau Cae Chwarae Bach y Cyngor Cymuned yn Neuadd Bentref Llanarthne i berchnogaeth a stiwardiaeth Neuadd Bentref Llanarthne.
- Rhoddwyd dros £1600 i ariannu archwiliadau lechyd a Diogelwch rheolaidd o feysydd chwarae Cymdeithas Gymunedol Capel Dewi a Neuadd Bentref Llanarthne.
- Sicrhawyd £7,000 o arian y Loteri Treftadaeth Genedlaethol i weithio ar y cyd â CFFl Capel Arthne a thrigolion lleol i ddwyn ffrwyth prosiect "Yr Hen A Wyr" gan gynnwys tri Phanel Dehongli newydd, mainc eistedd a gosod cod QR ar bob mainc yn Llanarthne a Chapel Dewi. Trigolion lleol i gael mynediad at wybodaeth ddigidol a ddarperir gan CFFl Capel Arthne a chwmnïau lleol.
- Cynhaliwyd gyfarfod gyda Chyfarwyddwr GFGC Dr Lucy Sutherland i ystyried gwaith cydweithredol gan gynnwys dathliadau 25 mlynedd ar y cyd yn 2025.
- Ailstrwythuro'r cynllun gwobrau cymunedol lleol i'w lansio ym mis Rhagfyr 2024 a'i roi ar waith yn ystod Gwanwyn/Haf 2025.
- Gosod mainc eistedd newydd yng Nghefn Bryn.
- Rhoddwyd £800 i elusennau lleol a grwpiau cymunedol.

Cynlluniau ar gyfer 2024 - 2025

- Diweddariadau gwefan.
- Gwobrau Cymunedol ar fin cael eu hadfer.
- Ystyried awgrymiadau/prosiectau eraill a dderbyniwyd gan y Gymuned.

Rhoddion Lwfans Dinesig

Mr Iwan Bryer - £100.00

Nychdod Cyhyrol - £50.00

Eisteddfod Fach Capel Dewi - £50.00

Cymorth Canser Macmillan - £50.00

Gofal Canser Tenovus - £50.00

9/2024-2025 Adolygu polisiâu'r Cyngor a chadarnhau llofnodwyr siec ar y mandad banc.

Adroddodd y Clerc nad oedd unrhyw ddiweddariad wedi ei dderbyn gan Un Llais Cymru na'r SLCC ynglŷn â'r adolygiad polisi sydd i ddod a dywedodd wrth yr aelodau nad oedd angen unrhyw newidiadau. Mae polisiâu ar gael ar wefan Cyngor Cymuned Llanarthne.

Dywedodd y Clerc wrth aelodau'r Cyngor mai'r llofnodwyr presennol ar y cyfrif oedd y Cynghorydd Sir A Davies, y Cyng A Isaac ac yntau. Y Cynghorydd A Isaac i awdurdodi pob taliad ar-lein unwaith y bydd y Clerc wedi ei gychwyn ar yr ap bancio ar-lein. Cynigwyd gan y Cyng M Jones ac eiliwyd gan y Cyng G Jones.

10/2024-2025 Penodi is-bwyllgor sefydlog cyffredinol a chylch gorchwyl y cyngor.

Penderfynwyd y byddai'r is-bwyllgor yn cynnwys y Cadeirydd llywyddol, yr Is-Gadeirydd, y Cadeirydd Blaenorol ac un aelod o'r cyngor sydd â diddordeb yn y mater. Cynigwyd gan y Cyng M Jones ac eiliwyd gan y Cyng G Jones.

11/2024-2025 Apwyntiadau.

Penderfynwyd fel a ganlyn:

a) Pwyllgor Ardal Un Llais Cymru– Cyng G Jones (Presenoldeb os oes angen).

b) Fforwm Cyswllt Cynghorau Cymuned a Thref Cyngor Sir Caerfyrddin – Cyng M Jones.

c) Fforwm Cynllun Datblygu Lleol Cyngor Sir Caerfyrddin– Dileu o agenda'r Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol yn y dyfodol. **Penderfynwyd** nodi.

12/2024-2025 Cynrychiolydd cymunedol ar Gorff Llywodraethol Ysgol Nantgaredig.

Cadarnhaodd y Cynghorydd Sir A Davies ei bod yn hapus i aros a chynrychioli Cyngor Cymuned Llanarthne ar Gorff Llywodraethol Ysgol Nantgaredig.

13/2024-2025 Mr LM Jones - Archwiliwr Mewnol ar gyfer cyfrifon 2024-2025.

Adroddodd y Clerc ei fod wedi siarad gyda Mr LM Jones a'i fod yn ymddeol o'i swydd fel Archwiliwr Ariannol Mewnol Cyngor Cymuned Llanarthne. Adroddodd y Clerc fod ganddo berson arall mewn golwg i gyflawni'r rôl sydd yn gyfrifydd cymwysedig ac yn cael ei gyflogi gan gwmni lleol. Cytunodd Aelodau'r Cyngor i ohirio tan gyfarfod mis Mehefin ar 12/06/2024. **Penderfynwyd** nodi.

14/2024-2025 Cadarnhad y Clerc fel y Swyddog Ariannol Cyfrifol ar gyfer 2024-2025.

Penderfynwyd cadarnhau y Clerc. Cynigwyd gan G Jones ac eiliwyd gan y Cyng A Isaac.

15/2024-2025 Cadarnhad Arholwr Ariannol Mewnol ar gyfer 2024-2025.

Penderfynwyd cadarnhau y Cyng A Isaac. Cynigwyd gan y Cyng Sir A Davies ac eiliwyd gan y Cyng M Jones.

16/2023-2024 Cadeirydd Lwfans dinesig / swm cyllideb ar gyfer 2024-2025.

Penderfynwyd bod y swm yn £500 (Adran 137). Cynigwyd gan y Cyng G Jones ac eiliwyd gan y Cyng M Jones.

Penderfynwyd bod y swm yn £300 (Lwfans Dinesig). Cynigwyd gan y Cyng G Jones ac eiliwyd gan y Cyng M Jones.

17/2024-2025 Dyddiad, amser a lleoliad y cyfarfodydd.

Penderfynwyd cynnal y cyfarfodydd ar yr ail ddydd Mawrth o'r mis am 19.00pm (ac eithrio mis Awst). Bydd cyfarfodydd yn cychwyn yn unol â'r tabl isod.

ATODLEN CYFARFODYDD Y CYNGOR 2023-2024

| | |
|--|--------------------------|
| Mehfin 2024 | Neuadd Llanarthne |
| Gorffennaf 2024 | Neuadd Capel Dewi |
| Medi 2024 | Neuadd Llanarthne |
| Hydref 2024 | Neuadd Capel Dewi |
| Tachwedd 2024 | Neuadd Llanarthne |
| Rhagfyr 2024 | Neuadd Capel Dewi |
| Ionawr 2025 | Neuadd Llanarthne |
| Chwefror 2025 | Neuadd Capel Dewi |
| Mawrth 2025 | Neuadd Llanarthne |
| Ebrill 2025 | Neuadd Capel Dewi |
| Mai 2025 (gan gynnwys Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol) | Neuadd Llanarthne |

Gellir galw cyfarfodydd eraill yn ystod y flwyddyn yn ôl yr angen

Cynigwyd gan y Cyng Sir A Davies ac eiliwyd gan y Cyng M Jones.

18/2024-2025 Ystyried cyfethol aelodau ychwanegol.

Enwebodd y Cyng A Isaac Ms Nia Thomas fel aelod newydd posibl i Gyngor Cymuned Llanarthne. Mae Ms Nia Thomas wedi mynychu cyfarfodydd y cyngor yn y gorffennol ac wedi derbyn swydd fel cynghorydd cymuned gyda Chyngor Cymuned Llanarthne. Cynigwyd gan y Cyng A Isaac ac eiliwyd gan y Cyng Sir A Davies. Pawb wedi cytuno. Dywedodd y Clerc y byddai'n cysylltu â Chyngor Sir Caerfyrddin i hysbysebu am un aelod ychwanegol o'r cyngor. **Penderfynwyd** nodi.

19/2024-2025 Hyfforddiant ar y cod ymddygiad a threfniadau ar gyfer unrhyw daliadau i'r Aelodau.

a. Eglurodd y Clerc ei bod yn ofynnol i holl aelodau'r Cyngor fynychu cwrs hyfforddiant Côt Ymddygiad bob 5 mlynedd. Penderfynwyd i'r Clerc gael gwybodaeth gan Gyngor Sir Caerfyrddin ac Un Llais Cymru ynglŷn â'r cwrs ac adrodd i aelodau'r cyngor maes o law.

Mae'r cynghorwyr canlynol angen hyfforddiant ar y Côt Ymddygiad – Cyng M Jones, Cyng R Pole a Cyng N Thomas.

b. Penderfynwyd gwneud unrhyw daliadau o £156.00 i Aelodau yng nghyfnod treth TWE 12 y flwyddyn ariannol hon. Os bydd aelod yn gadael y Cyngor cyn i ddata'r gyflogres gael ei anfon at yr asiant am gyfnod 12, ni fydd yn derbyn y taliad. Gofynnodd y Clerc i aelodau'r cyngor gadarnhau eu sefyllfa yn ysgrifenedig drwy lofnodi'r ddogfen lwfans aelodau a ddarparwyd yn nodi a ydynt yn hawlio'r £156.00. **Penderfynwyd** - Cwblhaodd pob aelod o'r cyngor oedd yn bresennol y ffurflen lwfans aelodau a'i dychwelyd at y Clerc.

20/2024-2025 Nodi presenoldeb aelodau'r cyngor.

Adroddodd y Clerc y canlynol.

| Enw | Nifer y Cyfarfodydd | Cyfarfodydd a Fynychwyd | Presenoldeb % | Datganiad o Ddidiordeb |
|-------------------------|---------------------|-------------------------|---------------|------------------------|
| Cynghorydd Sir H Jones | 11 | 6 | 55 | 0 |
| Cynghorydd Sir A Davies | 11 | 7 | 64 | 6 |
| Cyng G Jones | 11 | 9 | 82 | 3 |
| Cyng M Jones | 11 | 8 | 73 | 0 |
| Cyng A Isaac | 11 | 7 | 64 | 0 |
| Cyng C Pugh-Jones | 11 | 3 | 27 | 0 |
| Cyng R Pole | 11 | 9 | 82 | 0 |
| Cyng E Jenkins | 11 | 9 | 82 | 0 |

21/2024-2025 Daeth y cyfarfod i ben am 19.28.

Cadeirydd

Dyddiad

CYNGOR CYMUNED LLANARTHNE COMMUNITY COUNCIL

Cofnodion Cyfarfod Mai 2024 o Gyngor Cymuned Llanarthne a gynhaliwyd yn Neuadd Bentref Capel Dewi ar 14/05/2024 am 19.00 (Yn dilyn y Cyfarfod Cyffredinol).

22/2024-2025 Presennol.

Cynghorwyr: A Isaac (Cadeirydd), G Jones, C Pugh-Jones, M Jones, E Jenkins, N Thomas.

Cynghorydd Sir A Davies.

Clerc.

Cyfieithydd – C Llwyd.

23/2024-2025 I dderbyn ymddiheuriadau.

Cynghorwyr: Cynghorydd Sir H Jones, R Pole.

24/2024-2025 Derbyn datganiadau o ddiddordeb.

Cynghorydd Sir A Davies – Cofnod **35/2024-2025** Cadarnhau grant refeniw blynyddol i Neuadd Bentref Llanarthne.

25/2024-2025 Cyfle i'r cyhoedd annerch y Cyngor ar eitemau ar yr agenda.

Dim.

26/2024-2025 Ystyried a nodi unrhyw bryderon plismona a/neu ddiogelwch ffyrdd.

Adroddodd y Cyng G Jones fod Cyngor Sir Caerfyrddin wedi gwneud gwaith da yn glanhau'r rhigol ger Dolgwynon.

Dywedodd y Cyng G Jones fod pont Newydd y Pandy wedi'i gosod yn eu lle gan Gyngor Sir Caerfyrddin.

Ailadroddodd y Cyng G Jones gyflwr gwael gweddill Heol Abertawe. Dywedodd y Cyng Sir A Davies efallai na fydd cyllid ar gael nawr i roi wyneb newydd ar weddill Heol Abertawe, ond byddai'n holi. **Penderfynwyd** nodi.

Gofynnodd y Cyng N Thomas am y cynlluniau ar gyfer cael gwared ar goed wrth ddynesu at Dwr Paxton a faint fyddai'n cael eu tynnu. Adroddodd y Cynghorydd Sir A Davies y byddai'r holl goed conwydd yn cael eu tynnu maes o law, ond byddai areithiau eraill o goed yn cael eu plannu yn eu lle.

27/2024-2025 Materion y Cyngor Sir - Cynghorydd Sir A Davies.

Adroddodd y Cynghorydd Sir A Davies y canlynol -

“Llongyfarchiadau i'r Cynghorydd A Isaac a'r Cynghorydd R Pole ar eu penodiad yn Gadeirydd ac Is-Gadeirydd Cyngor Cymuned Llanarthne a diolch i'r Cynghorydd G Jones am y ffordd y mae wedi cynnal y cyfarfodydd dros y 12 mis diwethaf. Mae wedi bod yn bleser mynychu cyfarfodydd o dan ei gadeiryddiaeth. Diolch i'r Cynghorydd M Jones am ei holl waith caled yn gwireddu'r prosiect “Hen a Wyr”. Rhaid hefyd ailadrodd geiriau'r Cynghorydd G Jones a diolch i Gary, ein Clerc am ei waith caled a'i ymroddiad. Mae'n esiampl i ni i gyd.

Mae'r mis hwn wedi bod yn hynod o brysur, nid yn unig o ran fy nghefnogaeth ganfasio, ond mewn gwirionedd wrth fynychu a cheisio ysgogi gweithredu ar hyd llwybr peilonau Teifi Tywi. Mae cyfarfodydd cyhoeddus wedi'u cynnal ac mae'r grŵp yn Llanybydder, Llanllwni ac Alltwalis wedi ffurfio cyswllt cryf â'r gymuned. Fodd bynnag, o Alltwalis i Landyfaelog, er gwaethaf dau gyfarfod a fynychwyd yn dda iawn, nid yw'r tiffeddianwyr wedi ffurfio cysylltiad. Daeth yr ymgynghoriad i ben ar gyfer Afon Tywi Wysg ar 08/05/2024 a gobeithio bod y mwyafrif ohonom wedi cyflwyno ein hymatebion.

Roedd cyfarfod heddiw o Grŵp Pensiwn Dyfed a Phartneriaeth Pensiwn Cymru yn gofyn i PPC i osod amod ar y buddsoddiad sydd ganddynt i danddaearu'r ceblau. Y gobaith yw y gall CIP, sef y buddsoddwyr eraill yn Nenmarc, Gwlad Belg, a'r Iseldiroedd, roi pwysau ar Bute Energy/Greengen drwy CIP a'r WPP. Nid yw Ofgem wedi cyhoeddi'r drwydded eto, felly rydym yn gobeithio y gallai'r pwysau ychwanegol hwn fod yn ddylanwadol ar eu penderfyniad.

Mae'r gwaith ffosffad yn parhau gyda TAGroups yn cyfarfod yn rheolaidd i asesu sut y gall tiffeddianwyr leihau dŵr ffo, mae TAG arall ar gyfer gwyddonwyr ac ati, ond rydym i gyd yn gweithio yn seiliedig ar leihau ffosffad i Afon Tywi. Mae Dŵr Cymru a CNC hefyd yn cymryd rhan felly gobeithio y bydd y gwaith hwn yn rhoi'r canlyniadau sydd eu hangen arnom. Yn ogystal, rydym yn edrych ar osod sribedi glannau afon ar hyd rhai ardaloedd fel Bremenda Isaf, i ddal y ffosffad cyn iddo fynd i mewn i'r cwrs dŵr.

Bremenda Isaf - mae plannu wedi'i ohirio oherwydd y tywydd garw, ond maent yn tyfu yr wythnos hon ac mae eginblanhigion wedi'u paratoi. Mae Bwyd Sir Gar yn bwriadu gweithio gyda CFFl lleol i dynnu lluniau. Byddent hefyd yn hoffi gweithio ar brosiect Bwyd l'r plat ym mis Gorffennaf.

Rhoddyd caniatâd cynllunio ar gyfer datblygu 42 o anheddau ar Fferm Wern Fraith, Porthyrhyd. Byddai'r datblygiad yn cynnwys tai, byngalos a fflatiau. Bydd 29 o'r unedau yn cael eu dosbarthu fel tai fforddiadwy a 13 yn cael eu gwerthu ar y farchnad agored. Pan fo tai fforddiadwy ar gael yn y gymuned, mae dros 50 o bobl yn gwneud cais am yr annedd.

Mynegodd y Cyng M Jones bryder ynghylch maint y datblygiad a'r effaith ar yr Iaith Gymraeg a gofynnodd pryd fydd y datblygiad yn mynd rhagddo.

Dywedodd y Cyngorydd Sir A Davies y byddai'r datblygiad yn cael ei adeiladu fesul cam ac ar hyn o bryd mae canran y siaradwyr Cymraeg yn y gymuned yn 53%.

Gofynnodd y Cyng M Jones a oedd y datblygwyr yn cefnogi'r gymuned gyda chyllid Adran 106?

Cadarnhaodd y Cyngorydd Sir A Davies fod y datblygwyr yn cyfrannu £93,000 tuag at gronfa ariannu Adran 106.

Dywedodd y Cyng N Thomas ei bod yn bwysig bod aelodau'r gymuned yn cael gwybod am y tai fforddiadwy a'r tai sydd ar gael ar y farchnad agored ac y dylid eu helpu i gwblhau'r dogfennau gofynnol. Pawb yn Cytuno. **Penderfynwyd** nodi.

22/06/2024 - Sioe Llanddarog.

22/06/2024 – Mae YesCymru ac All Under One Banner Cymru (AUOBCymru) yn ennyn cefnogaeth yn hanes Caerfyrddin.

22/06/2024 - Mabolgampau Cwtsh y Clos.

Daw ymgynghoriad Bute/Green Gen i ben ar 08/05/2024 a gobeithio bod pawb wedi cael cyfle i anfon llythyr”.

28/2024-2025 Derbyn Adroddiadau'r Cadeirydd.

Mynegodd y Cadeirydd ei gwerthfawrogiad o gael ei hethol yn Gadeirydd Cyngor Cymuned Llanarthne am 2024-2025 a'i bod yn anrhydedd cynrychioli'r gymuned.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Cynghorydd G Jones am ei wasanaeth dros y flwyddyn ddiwethaf a diolchodd i holl aelodau'r cyngor am eu cefnogaeth. Diolchodd y Cadeirydd hefyd i'r Cynghorydd Sir A Davies am ei gwaith diwyd a mynegodd ei diolch i'r Clerc am eu hymdrechion parhaus.

29/2024-2025 Cadarnhau a Llofnodi Cofnodion Cyfarfod y Cyngor 09/04/2024.

Penderfynwyd cadarnhau cofnodion 09/04/2024. Cynigwyd gan y Cyng M Jones ac eiliwyd gan y Cyng N Thomas.

30/2024-2025 Materion yn codi o'r cofnodion uchod.

Dywedodd y Clerc wrth aelodau'r Cyngor fod yr holl faterion i'w datrys wedi eu gweithredu ac os derbyniwyd gohebiaeth, anfonwyd copi o'r Ebst at bob aelod er gwybodaeth.

31/2024-2025 Nodi gohebiaeth neu restru i'w hystyried yng nghyfarfod y Cyngor sydd i ddod.

(Mae'r holl ohebiaeth berthnasol yn cael ei e-bostio at aelodau'r cyngor ar yr adeg y'i derbynnir a dim ond yn cael ei ddwyn gerbron y cyfarfod os oes angen neu os gwneir cais penodol gan yr aelodau neu'r Clerc).

Dim.

32/2024-2025 Cynllunio.

Dim gwrthwynebiadau i'r ceisiadau cynllunio canlynol. Cynigwyd gan y Cyng G Jones ac eiliwyd gan y Cyng A Isaac.

PL/07545 - Newid defnydd rhan o sied storio amaethyddol ffrâm borth bresennol i wneud lle ar gyfer llosgydd cynhwysedd isel sy'n gallu amlosgi anifeiliaid fel rhan o fenter wledig fach/arallgyfeirio - Bigwrn, Llanarthne, Caerfyrddin, SA32 8HX.

PL/07678 - Newid defnydd ysgubor ar gyfer defnydd atodol i annedd ac adeiladu estyniad - Abbey Farm, Llanarthne, Caerfyrddin, SA32 8LJ.

33/2024-2025 Taliadau.

Ardystiwyd y taliadau isod yng nghyfarfod mis Ebrill a'u cadarnhau yng nghyfarfod mis Mai. Copïau o anfonebau a anfonwyd at bob aelod yn electronig cyn talu am awdurdodiad. Cynigwyd gan y Cyng E Jenkins ac eiliwyd gan y Cyng M Jones.

| Dull Talu | Dyddiad | Cyflenwyr a Manylion | Swm £ gan gynnwys TAW |
|-----------|------------|---------------------------|-----------------------|
| Ar-lein | 02/04/2024 | True Engraving - 0001 | 45.00 |
| Ar-lein | 02/04/2024 | JG Evans - Tanwydd | 47.81 |
| Ar-lein | 02/04/2024 | Screwfix | 25.96 |
| Ar-lein | 02/04/2024 | Screwfix | 39.48 |
| Ar-lein | 02/04/2024 | Screwfix | 80.93 |
| Ar-lein | 02/04/2024 | Mason Evans | 120.00 |
| Ar-lein | 02/04/2024 | Mason Evans | 80.00 |
| Ar-lein | 02/04/2024 | Roman Solutions - 12927 | 186.66 |
| Ar-lein | 02/04/2024 | Emerge Advertising - 1275 | 264.00 |

34/2024-2025 I nodi derbynebau.

Cyngor Sir Caerfyrddin – Praesept 1.

24/04/2024 - £8621.23.

35/2024-2025 Cadarnhau grant referniw blynyddol i Neuadd Bentref Llanarthne. Cynigiwyd grant referniw blynyddol o £850.00 gan y Cyng. M Jones ac eiliwyd gan y Cyng. G Jones. Pawb wedi cytuno.

36/2024-2025 Cadarnhau grant referniw blynyddol i Gymdeithas Gymunedol Capel Dewi Cynigiwyd grant referniw blynyddol o £850.00 gan y Cyng E Jenkins ac eiliwyd gan y Cyng G Jones. Pawb wedi cytuno.

37/2024-2025 Cadarnhau grant referniw blynyddol i Eisteddfod Fach, Capel Dewi. Cynigiwyd grant referniw blynyddol o £200.00 gan y Cyng E Jenkins ac eiliwyd gan y Cyng G Jones. Pawb wedi cytuno.

38/2024-2025 Cadarnhau grant referniw blynyddol i Sioe Bentref Llanarthne. Cynigiwyd grant referniw blynyddol o £200.00 gan y Cyng. G Jones ac eiliwyd gan y Cyng. M Jones. Pawb wedi cytuno.

39/2024-2025 Cadarnhau adnewyddu Polisi Yswiriant Cyngor Cymuned. Adroddodd y Clerc fod swm adnewyddu o £771.02 wedi ei dderbyn oddi wrth BHIB Insurance. Adroddodd y Clerc ei fod wedi cysylltu â darparwyr yswiriant eraill am ddyfynbris ond ei fod yn aros am ymateb. Ar ôl ei dderbyn, byddai'n anfon yr holl ddyfynbrisiau at holl aelodau'r cyngor i'w cadarnhau. **Penderfynwyd** i'r Clerc e-bostio dyfynbrisiau ar ôl eu derbyn.

40/2024-2025 I drafod prosiect "Yr Hen a Wyr". Adroddodd y Cyng M Jones nad oedd y ffilmio yn y gymuned a'r wefan wedi'i gwblhau eto. Cyng M Jones i gysylltu â'r contractwyr. Dywedodd y Cyng G Jones fod posteri a thafleini wedi eu hargraffu ar gyfer lansiad "Darganfod Llanarthne" ar 25/05/2024. Cyng G Jones i drefnu dosbarthu tafleini gydag aelodau eraill o'r cyngor a'r gymuned. Gofynnodd y Cyng G Jones a fyddai'r cod QR ar y panel dehongli newydd yn gweithio ar y panel "Darganfod Llanarthne". Ymatebodd y Cyng M Jones "Ie". Dywedodd y Cyng M Jones fod y cyngor cymuned yn gallu prynu eitemau ychwanegol oherwydd bod arian yn weddill o'r prosiect. Neuadd Bentref Llanarthne – Hysbysfwrdd Allanol. CFFI Capel Arthne – Taflunydd. Cymuned Llanarthne – Mainc Eistedd. Trafododd aelodau'r Cyngor yr eitemau a awgrymwyd, a chytunodd pawb i brynu'r eitemau ar y cyd â'r prosiect "Hen a Wyr". Cynigwyd gan y Cyng M Jones ac eiliwyd gan y Cyng A Isaac. **Penderfynwyd** i'r Clerc drefnu.

41/2023-2025 I drafod Gwobrau Cymunedol. Dim Diweddariad. Gohirio tan fis Medi.

42/2024-2025 I drafod darparwr gwasanaethau cyfieithu ar gyfer 2024-2025. Awgrymodd y Cyng G Jones a'r Cyng M Jones y dylai Ms Catrin Llwyd aros fel cyfieithydd ar gyfer 2024 – 2025. Dywedodd Ms Catrin Llwyd, oherwydd ymrwymadau

gwaith eraill, efallai na fyddai'n gallu mynychu holl gyfarfodydd y cyngor ond y byddai'n trefnu dirprwy. Cytunodd holl aelodau'r cyngor. **Penderfynwyd** nodi.

44/2024-2024 I drafod Adroddiad yr Archwilydd Mewnol 2023 – 2024.

Anfonodd yr Archwiliwr Mewnol adroddiad i'r Clerc ar 13/05/2024 mewn e-bost ac fe'i hanfonwyd ymlaen at holl aelodau'r Cyngor ar 13/05/2024 i baratoi ar gyfer cyfarfod mis Mai ar 14/05/2024. Adroddodd y Clerc hefyd ar lafar am y ddogfen i holl aelodau'r cyngor oedd yn bresennol.

1 Cadw Llyfrau.

a. Archwiliad ar hap o 10 taliad ar-lein gan yr Archwiliwr Mewnol gyda thempled isod.

| Dyddiad talu | Swm | Cyflenwr | Swm yr anfoneb | TAW | Wedi'i adrodd mewn munudau (cyf y cofnod) |
|--------------|---------|-----------------------------|----------------|--------|---|
| 26/05/23 | 119.40 | Dim ond Argraffu | 119.40 | 19.90 | Munud 59/2023-2024 |
| 29/06/23 | 1109.49 | Cyflogres JG Evans | 1109.49 | 0.00 | Munud 85/2023-2024 |
| 29/08/23 | 125.00 | Gwasanaethau Coed Dinefior | 125.00 | 0.00 | Munud 109/2023-2024 |
| 25/09/23 | 342.17 | Cyngor Sir Caerfyrddin | 342.17 | 57.03 | Munud 109/2023-2024 |
| 27/10/23 | 249.60 | Atebion Busnes PACH | 249.60 | 41.60 | Munud 78/2023-2024 |
| 27/11/23 | 100.00 | Apêl Teganau Nadolig | 100.00 | 0.00 | Munud 99/2023-2024 |
| 28/12/23 | 528.00 | Cyfreithwyr y Gyfraith CCGC | 528.00 | 88.00 | Munud 137/2023-2024 |
| 22/01/24 | 236.00 | Catrin Llwyd | 236.00 | 0.00 | Munud 155/2023-2024 |
| 23/01/24 | 30.00 | Neuadd Bentref Llanarthne | 30.00 | 0.00 | Munud 174/2023-2024 |
| 25/03/24 | 1536.00 | Optimwm | 1536.00 | 256.00 | Munud 194/2023-2024 |

Nodaf fod copïau o anfonebau'n cael eu hanfon at bob aelod yn electronig i'w hawdurdodi cyn talu.

b. Dogfennwch y cofnod lle mae'r Cyngor wedi cael gwybod am ei bwerau Adran 137, ei derfyn ac yn wir cadarnhau bod gwariant Adran 137 yn cael ei gyfrifo ar wahân yn y llyfr arian parod. Mae taliadau Adran 137 wedi'u nodi yn y cofnodion ac wedi'u dyrannu mewn colofn benodol yn y llyfr arian parod.

2. Rheoli Risg

a. Confensiwn sefydledig ar gyfer darparu grantiau / rhoddion – mae diffyg trefn ffurfiol, yn hytrach na'r symiau a chyfiawnhad polisi, yn cael ei nodi fel risg uchel o fewn yCofrestr risg y Cyngor. **Dylai rhinweddau darparu'r grant refeniw sefydlog fod yn**

benderfyniad gan y Cyngor a'i gadarnhau bob blwyddyn yng Nghofnod Cyfarfod Cyffredinol 16/2023-2024.

b. Confensiwn sefydledig ar gyfer Cyllideb Lwfans Dinesig Cadeirydd – mae'r agwedd weithdrefnol, yn hytrach na'r swm a chyfiawnhad polisi, wedi'i nodi fel risg ganolig o fewn cofrestr risg y Cyngor (Hydref 2019). Sylwch nad yw hwn yn daliad personol i'r Cadeirydd ond yn lwfans dinesig i gefnogi digwyddiadau elusennau a fynychwyd ac ati yn ystod y flwyddyn.

Mae gwariant lwfans y Cadeirydd wedi ei nodi yn y cofnodion ac wedi ei gofnodi dan Adran 137 taliadau yn y llyfr arian parod.

c. Cronfeydd wrth gefn y Cyngor – mae defnydd effeithiol o gronfeydd wrth gefn wedi'i nodi fel risg yng nghofrestr y Cyngor Rhagfyr 2020. Gofynnir i'r Archwiliwr Mewnol roi gwybod a yw strategaeth newydd y Cyngor ar gyfer defnyddio ei gronfeydd wrth gefn.

Rwy'n fodlon bod y Cyngor wedi edrych yn fanwl ar y mater hwn fel y nodwyd yng Nghofnod 165/2023-2024 Rhagfyr 2023 a cofnod 186/2023-2024 Ionawr 2024.

3. Rheolaeth Gyllidebol

Adolygu cofnodion y Cyngor i gadarnhau y cydymffurfiwyd â'r rheoliadau ariannol canlynol yn ystod y flwyddyn. Rheoliad Ariannol 4.8 – Dylai'r archwilydd mewnol gadarnhau bod 3 adroddiad gan yr Archwiliwr Ariannol Mewnol wedi'u darparu i'r Cyngor o fewn y flwyddyn ariannol a bod 3 adroddiad monitro'r gyllideb ariannol wedi'u darparu gan y Clerc/SAC i'r Cyngor o fewn y flwyddyn ariannol. Rwy'n fodlon bod y gofyniad hwn yn cael ei fodloni, ar ôl gweld adroddiadau'r Archwilywr Ariannol Mewnol - **Cofnod Ebrill 277/2022-2023, Cofnod Gorffennaf 88/2023-2024, Cofnod Hydref 111/2023-2024, Cofnod Ionawr 185/2023-2024 ac yn yr Adroddiadau Cyllideb yng nghofnodion y cyfarfodydd a ganlyn: Rhagfyr 2023 (Cofnod 165/2023-2024) a Ionawr 2024 (Cofnod 186/2023-2024)**

(Gofynnir i'r archwilydd mewnol ddangos tystiolaeth bod yr adolygiad wedi ei gynnal drwy gyfeirio at y cofnodion perthnasol yn ei adroddiad lle mae'r adroddiadau hyn wedi'u derbyn gan y Cyngor. Bydd copïau o'r adroddiadau yn cael eu darparu i'r Archwiliwr Mewnol)

4. Incwm

Gwirio bod y swm y gofynnwyd amdano yn y praesept wedi'i dalu gan Gyngor Sir Caerfyrddin drwy wirio'r gyfriflen banc. Gofynnir i'r archwilydd mewnol ddangos tystiolaeth bod yr adolygiad wedi'i gynnal drwy lofnodi'r datganiad banc lle derbyniwyd y trafodion a chadarnhau'r swm a dderbyniwyd. Rwyf wedi arwyddo'r datganiadau banc canlynol Ebrill 2023, Awst 2023 a Rhagfyr 2023. Gallaf gadarnhau mai'r swm a dderbyniwyd fel praesept am y flwyddyn oedd £23,655.34 y gofynnwyd amdano gan y Cyngor Sir ar ddechrau'r flwyddyn.

Nodir incwm arall fel Ad-daliad TAW o £1,147.31 a thaliadau eraill o £25.00 a £175.30 fel ad-daliad gan ETA Services Ltd.

Nodaf fod Llanarthne a Llanddarog yn rhannu cost Cyfarfodydd Zoom yn gyfartal ond mae'r TAW llawn ar yr anfoneb yn cael ei adennill gan Llanddarog.

5. Cyflogres

Roedd staff wedi'u cofrestru'n awtomatig. Gofynnir i'r archwilydd mewnol gadarnhau yn ei adroddiad i'r Cyngor bod y Cyngor yn parhau i adolygu sefyllfa ei staff mewn perthynas â chofrestru ceir ac i ddangos tystiolaeth o adolygiad o'r fath trwy gyfeirio at dystiolaeth ddogfennol benodol / Cyngor. cofnodion yn ei adroddiad.

Rwy'n fodlon bod y Cyngor yn parhau i adolygu ei sefyllfa mewn perthynas â chofrestru ceir ac rwyf wedi gweld y datganiad cydymffurfio. Trafodwyd cyflogres staff yng nghyfarfod mis Mawrth 2024 (Cofnod 19/2023-2024) a chydabyddiaeth ariannol yng Nghofnod 141/2023-2024.

6. Rheoli Asedau

Mae gan y Cyngor nifer fach iawn o asedau sefydlog. Gofynnir i'r archwilydd mewnol gadarnhau yn ei adroddiad fod y Cyngor yn parhau i adolygu ei sylfaen asedau trwy adroddiadau cyflwr/arolygon. Gofynnir i'r archwilydd mewnol ddangos tystiolaeth o adolygiad o'r fath drwy gyfeirio at dystiolaeth ddogfennol benodol/cofnodion y Cyngor yn ei adroddiad.

Mae'r gofrestr asedau yn manylu ar yr asedau a ddelir gan y Cyngor, eu lleoliad, eu cyflwr gyda gwerth a gwerth yswiriant.

7. Cymod Banc

Dylai'r Clerc/SAC fod wedi darparu o fewn 4 cyfriflen banc wedi'u cysoni yn ystod y flwyddyn ariannol yn unol â rheoliad ariannol 4.8. Gofynnir i'r Archwiliwr Mewnol adolygu'r symiau a gyflwynwyd i'r Cyngor o fewn yr adroddiadau cyllideb a gwirio eu bod yn cyfateb i'r datganiadau banc. Bydd yr archwilydd mewnol hefyd yn llofnodi'r datganiadau banc.

| Mis Datganiad Banc yn Diwedd | Datganiad Cydbwysedd Gwirioneddol £ | Datganiad Balans a Ddarperir O fewn Adroddiad y Gyllideb | Cyfeirnod Cofnodion y Cyngor | Datganiad Banc wedi'i lofnodi |
|------------------------------|-------------------------------------|--|------------------------------|-------------------------------|
| 11/07/2023 | 22,226.84 | Oes | 83/2023-2024 | Oes |
| 27/10/2023 | 27,009.52 | Oes | 111/2023-2024 | Oes |
| 31/01/2024 | 31,039.90 | Oes | 185/2023-2024 | Oes |
| 10/03/2024 | 18,670.90 | Oes | 251/2023-2024 | Oes |

Yr wyf yn fodlon y cydymffurfir â'r rheoliadau ariannol a'r adroddiadau a ddarparwyd. Sylwaf fod yr holl fanylion wedi'u nodi yn yr adroddiadau cyllideb blynyddol.

Nodir bod 4 cysoniad banc wedi'u cynnal yn ystod y flwyddyn ac mae'n cadarnhau cywirdeb yr adroddiad cyllideb.

8. Diwedd blwyddyn.

Bydd yr Archwiliad Mewnol yn adolygu cywirdeb rhifyddol y datganiad blynyddol. Bydd yr archwilydd mewnol hefyd yn llenwi'r adrannau perthnasol o'r ffurflen flynyddol ac yn llofnodi / dyddio yn unol â hynny.

Cyfeiriwch at y ffurflen flynyddol.

Mae'r cyfanswm yn y ffurflen flynyddol yn cyfateb i'r swm yn y datganiad banc ar gyfer "Eich Cyfrif Cymunedol" o £18670.90.

44/2023-2024 Cynnal fforwm er mwyn i aelodau godi adroddiadau/cwestiynau drwy'r Cadeirydd.

Atgoffodd y Cyng E Jenkins aelodau'r cyngor fel arwydd o barch y dylai'r Cadeirydd wisgo Cadwyn y Swydd yn holl gyfarfodydd y cyngor ac achlysuron swyddogol. Trafodwyd y mater gan holl aelodau'r cyngor oedd yn bresennol a chytunwyd y dylai'r

Cadeirydd wisgo Cadwyn y Swydd i bob achlysur swyddogol, ond caniatwyd i'r unigolyn benderfynu a oedd ef/hi yn gwisgo Cadwyn y Swydd i gyfarfodydd y cyngor. Pawb wedi cytuno. **Penderfynwyd** nodi.

Adroddodd y Cyngorydd Sir A Davies fod proses ymgynghori ar fin digwydd ynghylch cynyddu ardaloedd 20mya i 30mya. Awgrymodd y Cyng M Jones fod Llanarthne yn aros fel ardal 20mya oherwydd ffyrdd cul a chorneli miniog, ond bod Capel Dewi yn cynyddu i 30mya. Awgrymodd y Cyng N Thomas y dylai'r cyngor cymuned aros nes bod aelodau'r gymuned yn ymateb i'r ymgynghoriad. Y Cyngorydd Sir A Davies i anfon dolen i'r ymgynghoriad at y Clerc i'w rannu gyda'r holl gynghorwyr cymuned a grwpiau cymunedol. **Penderfynwyd** nodi.

Gadawodd y Clerc y cyfarfod dros dro ar ôl gofyn i'r Cadeirydd rannu canlyniadau adolygiad diwedd blwyddyn y Clerc gydag aelodau eraill y cyngor.

Rhannodd y Cadeirydd yr amcanion y cytunwyd arnynt a chyfleoedd hyfforddi posibl a nodwyd gan y Clerc. Cytunwyd bod perfformiad y Clerc yn rhagorol ac y byddai unrhyw gefnogaeth yr oedd ei hangen arno, lle bo modd, yn cael ei darparu.

Ail ymunodd y Clerc â'r cyfarfod.

45/2023-2024 Yn Camera 20.43.

Gadawodd y rhai nad oeddent yn aelodau o'r Cyngor Cymuned, neu'r Clerc y cyfarfod – i beidio â dychwelyd. Mae'r gwaharddiad oherwydd bod materion personél / staffio yn cael eu trafod.

46/2023-2024 Cyfarfod Nesaf.

Dyddiad y cyfarfod nesaf i'w gynnal yn Neuadd Bentref Llanarthne – 11/06/2024 am 19.00.

47/2023-2024 Daeth y Cyfarfod i ben am 20.45.

Cadeirydd

Dyddiad
